

YTTRANDE

2025-11-10

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sl@regeringskansliet.se

Yttrande över Promemoria Frivillig fördelning och omfördelning av läkemedel, S2025/01745

Dnr: RÖ 2025/10313

Region Östergötland har beretts möjlighet att yttra sig över Promemorian "Frivillig fördelning och omfördelning av läkemedel", S2025/01745. Ärendet har beretts i samverkan i Sydöstra sjukvårdsregionen, men varje region lämnar sina synpunkter i sitt eget yttrande.

Synpunkter på förslagen

Region Östergötland är i huvudsak positiv till förslaget om frivillig fördelning och omfördelning av läkemedel vid bristsituationer. Frivilligheten förutsätter dock konsensus, transparens och solidaritet mellan berörda aktörer.

Frivillig fördelning och omfördelning av läkemedel bör kunna ske både vid konstaterad bristsituation och vid risk för bristsituation. Detta för att kunna agera proaktivt och mildra konsekvenser för patienterna.

Frivillig fördelning av läkemedel

Region Östergötland välkomnar förslaget att Läkemedelsverket ska kunna besluta om undantag från partihandlares leveransskyldighet. Det är dock viktigt att det tydligt framgår att en sådan styrning av leveranser från partihandel ska föregås av nära **samarbete med berörda aktörer** såsom Läkemedelsverket, professionsföreträdare, regionernas nationella koordineringsfunktion vid kritiska bristsituationer (Nationellt CT), nationella arbetsgruppen nätverket för Sveriges läkemedelskommittéer (NAG LOK), apoteksaktörer inklusive dosapotek samt företrädare för veterinär vård. Syftet med samarbete är att säkerställa att läkemedel fördelas dit de medicinska behoven är som störst och i enlighet med de rekommendationer som tas fram under bristsituationen.

Vid beslut om undantag från leveransskyldigheten påverkas hela läkemedelskedjan. Det behöver enligt Region Östergötland tydliggöras vem som ansvarar för informationsspridning till berörda aktörer. Det behöver framgå varför beslut är fattat och vilka konsekvenser det medför respektive verksamhet.

Vissa läkemedel som används inom slutenvård upphandlas av regionerna. Promemorians förslag att partihandlare ska kunna fördela läkemedel i en aktuell bristsituation även om det skulle strida mot ett befintligt avtal bör enligt Region

YTTRANDE

2025-11-10

Östergötland utredas vidare, särskilt avseende ekonomiska konsekvenser för regionerna.

Frivillig omfördelning av läkemedel

Region Östergötland tillstyrker förslaget att omfördelning av läkemedel ska omfatta de läkemedel som ännu inte lämnat apotek, med hänsyn tagen till kvalitetsaspekter. För att kunna bedöma var behovet av läkemedel är som störst bör dock även läkemedel som finns tillgängligt i vårdverksamhet, till exempel på vårdavdelningar, kunna inkluderas. Detta är dock en stor utmaning, eftersom uppgifter om aktuella lager i vårdverksamhet inte finns lättillgängliga i dagsläget.

Vidare ser Region Östergötland att det behöver klargöras hur läkemedel som ingår i regionernas lager samt nationella lager ska beaktas vid en frivillig omfördelning.

Region Östergötland ser en risk i att regioner, som organiserat sin läkemedelsförsörjning och sina beredskapslager på olika sätt, kan påverkas ojämnt vid en frivillig omfördelning. Det behöver klargöras hur sjukhusapotek som inte har detaljhandelstillstånd kan bidra vid frivillig omfördelning.

Övriga synpunkter

Region Östergötland anser att det är av stort värde att möjliggöra omfördelning av läkemedel mellan e-handelsapotek och fysiska apotek. Erfarenheter från tidigare bristsituationer visar att vissa patientgrupper kan ha svårigheter att beställa läkemedel digitalt.

Region Östergötland vill betona vikten av att frivillig fördelning och omfördelning inte får innebära ekonomisk vinning för någon involverad part, utan ska bygga på principen om solidaritet och gemensamt ansvar.

Region Östergötland vill understryka behovet av samordning med andra initiativ, pågående arbeten samt förändringar som kan tangera denna promemoria för att säkerställa en helhetssyn.

Karl Landergren
Hälso- och sjukvårdsdirektör